

Zápis z 6. jednání Výboru pro udržitelné municipality při RVUR

Datum: 18. prosinec 2015, 13:30 hod.

Místo: Úřad vlády ČR, nábřeží E. Beneše 4, Atrium

Přítomni: Ivo Bělonohý (STMOÚ), Jiří Burel (MPO/alternace), Zuzana Drhová (Agentura pro sociální začleňování, UV/alternace), Holý Petr (Asociace krajů), Tomáš Chmela (Svaz místních samospráv/alternace), Dan Jiránek (SMO ČR), Jiří Krist (NS MAS), František Kubeš (MMR/alternace), Jan Mareš (ÚV), Marie Petrová (MŽP), Stanislav Rampas (Spolek pro obnovu venkova), Martin Říha (STUŽ), Jan Sedláček (SMS), Linda Sokačová (MPSV/alternátka), David Šátek (MF), Pavel Šremer (STUŽ), Petr Švec (NSZM), Lenka Švejdarová (MV/alternace)

Omluveni: Yvonna Gailly (Ekologický institut Veronica), Radek Jiránek (Agentura pro sociální začleňování, ÚV), David Koppitz (MMR), Pavlína Kulhánková (MPO), Pavel Nováček (UPOL), David Sláma (MV), Alena Šteřlová (WHO), Ingrid Štegmannová (MPSV)

Neomluveni: Tomáš Hák (COŽP UK), Miroslav Kundera (Nadace Partnerství),

Hosté: Alan Balha (ÚV), Petr Daniš (TEREZA), Tomáš Kažmierski (MŽP), Jiří Koželouh (Zelený kruh), Leo Steiner (SFŽP), Pavel Šremer (STUŽ)

Program jednání:

- 1) Kontrola zápisu, aktuality, harmonogram akcí;
- 2) Stručná informace o činnosti RVUR, výborů a pracovních skupin:
  - a. PS MA21: stav hodnocení nejvyšších kategorií MA21 (MŽP),
  - b. konference JPI (Joint Programming Initiative) Urban Europe, Brusel;
- 3) Vzdělávání k udržitelnému rozvoji v municipalitách;
- 4) Projednání tezí a témat pro ASRUR + harmonogram dalšího postupu;
- 5) Vyhodnocení plánu činnosti VpM 2015 a návrh plánu práce 2016;
- 6) Možnosti ocenění pro udržitelné obce v rámci soutěže Vesnice roku;
- 7) Různé.

PŘÍLOHY:

- 1) Prezentace MMR a S. Rampase k soutěži Vesnice roku
- 2) Závěry konference Venkov 2015
- 3) Prezentace T. Kažmierského k možnostem VUR
- 4) Prezentace F. Kubeše k EU Urban Agenda a dalším událostem
- 5) Text Ženevské charty OSN, včetně českého překladu
- 6) Tabulka – ceny udílené municipalitám
- 7) Prezentace J. Koželouha

Petr Švec přivítal členky a členy výboru, byl schválen program jednání i zápis z minulého jednání výboru.

K bodu programu č. 1: Kontrola zápisu, aktuality, harmonogram akcí

Petr Švec připomněl termíny, v nichž se výbor sejde v roce 2016: 2. února, 5. dubna, 2. června, 13. září a 6. prosince 2016, vždy od 13:30 na Úřadu vlády. Bod jednání č. 6 byl na žádost Stanislava Rampase zařazen jako bod č. 3 jednání.

K bodu programu č. 2: Stručná informace o činnosti RVUR, výborů a pracovních skupin

Marie Petrová informovala o dění v Pracovní skupině pro MA 21 a hodnocení municipalit za rok 2015. Do kategorie „A“ a „B“ se dostalo celkem 5 municipalit, z toho dvě obhájili kategorii „A“ a tři kategorii „B“, mikroregion Dražanská vrchovina se z B propadl do kategorie „C“. Kategorie „B“ je vnitřně rozdělena ještě na stupnici tří hvězdiček, Vsetín a Kopřivnice dosáhly na tři hvězdičky a mohou se ucházet o kategorii „A“, Kopřivnice již deklarovala svůj zájem, Vsetín se dosud nevyjádřil. V kategorii „A“ probíhá obhajoba v tříletém cyklu, Chrudim čeká v roce 2016 a Litoměřice v roce 2017. M. Petrová apelovala na to, aby se členové PS MA 21 účastnili obhajoby na místech, a vyzvala i členy výboru k účasti. Dále M. Petrová informovala o konání výroční konference NSZM (1. – 2. prosince 2015), na níž byly slavnostně předány diplomy, pro kategorii „A“ a „B“ podepsané ministrem životního prostředí, a představeny příklady dobré praxe. Vyzvedla přínos MA 21 jako nástroje pro přenos globálních aktivit a iniciativ, zejména Agendy 2030. Informovala o novém webovém portálu www.udrzitelne-mesto.cz vytvořeném NSZM. Dále se věnovala otázce zmatení pojmů a tomu, že ze strany uživatele/klienta je velmi náročné vyznat se v široké nabídce existujících produktů, projektů, principů a sítí, v současné době na úrovni municipalit existují v současnosti tyto koncepty (výběrově) městského rozvoje: Smart/Efficient, Accessible, Connected, Healthy, Reflective, Citizen-powered. Klání se proto spíše k debatě o operacionalizaci principů, nikoliv k tomu, aby docházelo ke směšování jednotlivých konceptů a programů.

M. Petrová informovala o průběhu konference Joint Programming Initiative Urban Europe (<http://jpi-urbaneurope.eu/>) věnované inovaci v urbánním prostředí a spolupráci měst s (univerzitními) experty. Jedná se o hnutí, v jehož rámci se scházejí zástupci měst a vytvářejí sítě kooperující s univerzitním prostředím. Cestovní zpráva je na vyžádání k dispozici. Sama to vnímá jako velkou inspiraci pro ČR, ačkoliv ČR se do podobných sítí nezapojují (kvůli jazykové bariéře).

P. Švec navázal na vystoupení M. Petrové a omluvil Davida Koppitze, který přislíbil na příštím jednání věnovat se projektu Munitool, jehož se MMR ujalo, a jenž si klade za cíl vyhodnotit programy pro regionální rozvoj. S nabídkou ke spolupráci při vyhodnocování a rozvíjení nástrojů udržitelného rozvoje (metod kvality) bylo rovněž osloveno i MV. To poslouží implementaci Agendy 2030 na místní úrovni. Zároveň je třeba na oba typy nástrojů (programy a metody) uplatňovat stejnou metodiku tak, aby výsledky byly porovnatelné.

František Kubeš doplnil informaci k Munitoolu. První fáze projektu (pre-Munitool) – rešerše – začne z kapacitních důvodů až od ledna 2016, dojde pouze k úpravě harmonogramu.

K bodu programu č. 3: Možnosti ocenění pro udržitelné obce v rámci soutěže Vesnice roku

Stanislav Rampas představil soutěž Vesnice roku a její předpoklad, kterým je Program obnovy venkova (1991) vycházející z potřeby obnovit kompetenci samosprávy a omezit zprůměrnění zemědělství. Jeho hlavním cílem bylo obnovit venkovskou společnost, místní komunity a jejich vztah ke svému okolí (vzory Bavorsko a Rakousko). Program je aktuální i dnes, neboť katastry obcí zabírají 80 % veškerého území ČR. Spolek pro obnovu venkova byl založen v roce 1995, vláda jej schválila roku 1998 jako průřezový program, ale narazil na resortní mentalitu. Každá obec zapojená do programu měla vypracovat vlastní program obnovy venkova v celé řadě oblastí. Soutěž Vesnice roku vznikla jako přehledka úspěšných realizací programu pro obnovu venkova. Postupně se rozrůstal počet vyhlásovatelů a spoluvyhlásovatelů, včetně krajů. Vítězové na národní úrovni postupují do evropské soutěže. Hodnotí se zejména koncepční dokumenty, včetně připravovaných, společenský život, aktivity občanů, podpora podnikání, péče o stavební fond a občanská vybavenost (inženýrské sítě, úspora technologií, IT), péče o veřejná prostranství a krajinu. Na hodnocení se podílejí odborníci ze všech oblastí, ceny („stuhy“) odpovídající jednotlivým oblastem jsou udílány v krajském kole. Soutěž podporuje hodnotové uvědomění a snaží se i reagovat na největší problém venkova, jímž v současnosti je neexistence kapitálu na jeho obnovu, neboť není schopen produkovat zdroje na svou regeneraci.

Prezentace S. Rampase je přiložena jako příloha č. 1.

F. Kubeš doplnil S. Rampase a potvrdil, že vesnice samy soutěž vnímají jako prestižní, což potvrzuje dlouhodobý zájem o ni a představil publikaci k 20 letům soutěže, jež byla zájemcům distribuována na místě.

P. Švec nadnesl otázku, jak tento program v dlouhodobém využití a systematicky propojovat rozvoj venkova z hlediska udržitelnosti. Podle **Martina Říhy** se výbor zabývá exkluzivním klubem aktivních municipalit (MA 21, Vesnice roku), otázkou však zůstává, jak podchytit velké množství obcí, které se neúčastní žádných programů a soutěží. **S. Rampas** doplnil, že k Programu obnovy venkova podporujícím jejich samostatnost se dnes hlásí přes 2000 obcí, soutěž je pak již jen výkladní skříní. Do soutěže se vítězové nemohou hlásit opakovaně, do letošního ročníku je zatím přihlášeno přes 200 obcí. Zároveň požádal o rozeslání závěrů konference Venkov 2015 spolu se zápisem (viz příloha č. 2).

V podobném duchu reagovala i **M. Petrová** s tím, že na jednání výboru byla prezentována jen špička ledovce, systém je nastaven od začátečníků (vč. kategorie zájemců) až po pokročilé. Příklady dobré praxe produkované nepokrokovějšími municipalitami považuje za lepší než rady a doporučení resortů, neboť je třeba praxi ukazovat na konkrétních příkladech a sledovat vývoj praxe. Sdílení příkladů dobré praxe bude podpořeno i ze strany MŽP (SFŽP), otázkou zůstává podpora začátečníků.

Jiří Krist navázal na komentář Martina Říhy a podotkl, že ačkoliv vítězové se v soutěži Vesnice roku neopakují, její účastníci mohou. Většina starostů neví, co jim ESIF nabízejí, neboť nesledují žádné priority rozvoje. Důležité je proto nastavovat a zvyšovat standardy veřejné správy, je třeba, aby příklady dobré praxe doplňovaly i tlak na rozvoj. **Dan Jiránek** upozornil, že rozdíly v řízení obcí se spíše zvyšují, než snižují, např. v grantových schématech. Obec, která se jednou setká s problémy, již neaplikuje, kdežto úspěšné obce generují další projekty, což souvisí i s politickou stabilitou a vzděláváním zastupitelů. Je těžké chtít po zastupitelích, aby plnili standardy ve chvíli, kdy neplní ani základní požadavky zákona o obcích. Jediné řešení vidí v pomoci obcí tak, aby se naučily spolupracovat a řešit společně různé, i administrativní problémy, a dosahovat standardů. To se neobejde bez zvýšených finančních nároků.

Zuzana Drhová vyjádřila svou zkušenost ze spolupráce s obcemi, jež mají problémy a narušenou sociální solidaritu a nemají rozvinuté systémy řízení. Venkov chudne, ubývá lidský kapitál (populace stárne, zvyšuje se nezaměstnanost). Řešení není ve finančních zdrojích, ale v komplexním rozvoji územní např. prostřednictvím rozvoje sociálního zemědělství, sociální podnikání (zaměřené na obnovu krajiny) atp. Přínos výborů proto vidí v síťování a propojování a sdílení dobré praxe. V podobném duchu si rovněž umí představit i rozšíření udílení cen pro municipalitu.

Ivo Bělonohý vidí problém ve dvou věcech. Jednak ve zmiňované dvojkolejnosti (pokrokové vs. stagnující obce). Obce jsou často otrávené složitostí projektové administrativy, řešení vidí ve slučování projektů např. na úrovni ORP. Za druhé se obce potýkají se složitostí a náročností veřejných služeb, jak vyplývá i z tezí k rozvoji ČR. Nicméně v tezích nezazníval požadavek na zjednodušení (snižování administrativní zátěže), které považuje stále za aktuální. Reflektuje, že na úrovni přenosu kompetencí není vždy vhodné snižovat zátěž přenesením odpovědnosti na ORP (např. povolení kácení stromů mimo les).

K bodu programu č. 4: Vzdělávání k udržitelnému rozvoji v municipalitách

P. Švec přivítal zástupce Výboru pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji RVUR (VpVUR), místopředsedu výboru Tomáše Kažmierského a Petra Daniše. Otázka vzdělávání je problematická na úrovni všech municipalit v MA 21, neboť chybějí dostatečné kapacity a zejména přehled o jejich využití. Jednorázovou vzdělávací akci by různým cílovým skupinám mělo nabídnout cca 50-60 municipalit, které pro tuto činnost poptávají vhodné lektory s garancí VpVUR.

Tomáš Kažmierski představil svou prezentaci k modulům VUR, které byly vytvořeny před pěti lety. Tehdy MŽP zpracovalo vzdělávací moduly týkající se udržitelného rozvoje a oblasti životního prostředí, které byly určeny pro veřejnou správu. Moduly byly předány Institutu pro veřejnou správu v podobě e-learningového kurzu, ten jej však nabízí jako dobrovolný

a zpoplatněný kurz. V současné době je tedy na čem stavět, materiál je možné aktualizovat. Prezentace T. Kažmierského je připojena k zápisu jako příloha č. 3.

Petr Daniš je ředitelem vzdělávacího centra Tereza a také předsedou Pavučiny – Síť středisek ekologické výchovy sdružující 42 organizací podobného typu. Všechny asociované nevládní organizace vzdělávají, ale zaměřují se jen na určitý typ služeb: pracují s dětmi a mládeží, velmi často jsou napojeny na školy a školství a podporují vzdělávání k udržitelnému rozvoji, globální rozvojové vzdělávání či příbuzné programy. Střediska ekologické výchovy nabízejí denní, týdenní i dlouhodobé programy, ty poslední zmíněné přesahují rovinu školy a zapojují i místní komunity (programy Ekoškola či Škola udržitelného života). Pravděpodobně tyto programy by bylo vhodné využít v MA 21. Vedle toho střediska ekologické výchovy připravují i akce pro veřejnost, spolupráce s veřejnou správou je navazována ad hoc na úrovni jednotlivých projektů. Vyjádřil názor, že přínosnější než vzdělávací (teoretické) kurzy jsou programy, které kombinují vzdělávání a praktické ukázky, tj. vtahují účastníky do konkrétního dění a dávají jim možnost si principy udržitelného rozvoje vyzkoušet v praxi.

P. Švec poděkoval za prezentaci, ocenil aktivity nevládních organizací ve VUR a potvrdil, že je již na čem stavět. Nabízí se spolupráce s relativně hustou sítí center ekologické výchovy. Budce však nutná spolupráce s VpVUR na certifikaci lektorů jako OSVČ či zastřešených organizací.

Dle **Pavla Šremera** jsou moduly, o nichž hovořil T. Kažmierski, zastaralé, neboť se příliš věnují pouze environmentálnímu pilíři udržitelného rozvoje. Kloní se tedy k tomu, že modul je nutné aktualizovat a nastavit tak, aby byl využitelný i praxi veřejné správy. **M. Petrová** navázala na P. Šremera a potvrdila, že chápání VUR je i v centrech ekologické výchovy vychýlena ve prospěch environmentálního pojetí. Bude potřeba ve spolupráci s VpVUR nastavit ve vzdělávání pro municipalitu novou kvalitu.

J. Krist uvedl, že navštívil konferenci Národní sítě komunitních škol zaměřující se na vzdělávání dospělých, ta v současné době sdružuje více jak 40 škol a tematicky se snaží zaměřovat na VUR. Proto je doporučuje neopomínat. SPOV ve svých počátcích budoval školy obnovy venkova, které také vzdělávaly veřejnou správu, nicméně postupně zmizely a dnes chybějí. Za kvalitní označil i školy pořádané NSZM, ty jsou ale elitní, účastní se 10 % obcí, přestože se jedná o otevřený systém. Úspěchy U3V ukazují, že vzdělávání dospělých má potenciál, škola v malém sídle by si měla přibrat vzdělávání dospělých. Tento systematický krok nelze provést pouze ve spolupráci s MŽP, ale s ostatními resorty, zejména s MŠMT. **T. Kažmierski** doplnil, že VpVUR je bez předsedy, jímž by měl být náměstek MŠMT. MŠMT je rovněž gestorem Strategie VUR 2008-2015. Propojení obou systémů je žádoucí, ale předpokládá aktivitu MŠMT. VUR má podle něj tři základní součásti: obsah (co se bude vzdělávat), kdo (nejen střediska ekologické výchovy), cílová skupina – zde podle jeho názoru není jasno, kdo by jí měl být. **P. Švec** doplnil, že z pohledu Kritérií MA21 se jedná o libovolné cílové skupiny. Cílem projednání tohoto bodu je najít realistickou cestu využívající stávající potenciál, laťku lze zvyšovat v průběhu času. **J. Krist** na to navázal s tím, že MŠMT v rámci OP VVV začalo s přípravou místních a krajských akčních plánů, ten, kdo se do tohoto procesu zapojí, ovlivní vzdělávání a vzdělávací systém na dlouhou dobu.

P. Daniš v návaznosti na informace o pojetí VUR ve střediscích ekologické výchovy upřesnil, že se jedná o historický název vzniklý v 90. letech 20. století. Hodně center svou činnost proměnilo i směrem k VUR, tj. k sociálním a ekonomickým otázkám. Podle jeho názoru nejsou hranice mezi VUR a EVVO striktně dané, ani v mezinárodních diskuzích není pojem VUR jednoznačně odlišen a místo něj se v některých částech světa používá termín *environmental education*. Ke třem základním bodům zmíněným T. Kažmierskim doplnil, že klíčová je i otázka formy, klasická školení nejsou zdaleka tak efektivní, jako jiné, participativní formy výuky reflektující konkrétní potřeby účastníků.

Debata k tomuto problému bude pokračovat na půdě VpVUR.

K bodu programu č. 5: Projednání tezí a témat pro ASRUR + harmonogram dalšího postupu

Jan Mareš informoval o postupu aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje. Na zářijovém jednání byl diskutován způsob vyhodnocení tezí, členové výboru signalizovali svůj zájem podílet se na tomto procesu. Za tímto účelem bylo dohodnuto konání mimořádného jednání na konci října. To bylo relativně slabě zastoupeno, neboť nebyl včas vše členů výboru rozeslán zápis z jednání. Členové byli vyzváni k hodnocení tezí stejným způsobem, jakým je delphi metodou hodnotili i členové tzv. úzkého týmu, nicméně návratnost byla nízká – hodnocení tezí vypracoval pouze jeden subjekt zastoupený ve výboru. Ze 170 tezí jich bylo vybráno cca 100 jako relevantních, v současné době probíhá klastrování do 5-10 klíčových oblastí rozvoje. K návrhu klíčových oblastí se v průběhu ledna a února 2016 budou moci vyjádřit i výbory i RVUR a nahrnout úprav či doplnění těch oblastí, jež jsou v gesci jednotlivých výborů, neboť tezemi přispělo pouze omezené spektrum aktérů. Dále budou vybraní členové výboru přizváni ke kulatým stolům (výbory budou pravděpodobně delegovat své zástupce).

Tabulka č. 1: Harmonogram aktualizace SRUR, včetně zapojení výborů RVUR

Termín	Činnost	Očekávané zapojení výborů RVUR
do 30. září 2015	Sběr tezí k rozvoji	členové výborů mohli individuálně přispět do sběru tezí
9. listopad 2015	Schválení seznamu globálních megatrendů s relevancí pro ČR RVUR	seznam megatrendů bude ve výborech postupně představen a diskutován
Do 18. listopadu 2015	Vyhodnocení tezí k rozvoji a formulace 15 oblastí	
17. prosince 2015	Představení klíčových oblastí v rámci Fóra pro udržitelný rozvoj	
prosinec 2015 – leden 2016	Konzultace ke klíčovým oblastem a tvorba konsensu na národních prioritách rozvoje	vyjádření výborů k: 1) prioritním oblastem jako celku 2) konkrétním prioritním oblastem v gesci výboru dále se očekává spolupráce výborů na přípravě zadávací dokumentace pro zadání doplňujících a prohlubujících analýz k jednotlivým oblastem
leden 2016 – únor 2016	Výběr národních priorit z Cílů udržitelného rozvoje	zapojení výborů prostřednictvím komentářů k podkladům ke kulatým stolům a účasti na chystaných kulatých stolech k implementaci Agendy 2030
leden 2016 – květen 2016	Tvorba kontextových scénářů pro rozvoj ČR	vyjádření se k analýzám vnějších limitů rozvoje ČR, tzv. megatrendů (bude upřesněno)
leden 2016 – květen 2016	Tvorba analytických scénářů priorit rozvoje	
březen – duben 2016	Oponentura analýz k jednotlivým prioritním oblastem	zapojení výborů dle tematické gesce
březen 2016 – květen 2016	Příprava indikátorového rámce pro strategický dokument	zapojení vybraných výborů
květen 2016 –	Syntéza vstupů a příprava 1.	

červenec 2016	draftu strategického dokumentu	
srpen – září 2016	Konzultace k 1. draftu strategického dokumentu	konzultace s výbory
říjen – listopad 2016	Meziresortní připomínkové řízení a schválení RVUR	
do 31. prosince 2016	Schválení strategického dokumentu vládou	

J. Mareš dále doplnil, že výbor by měl sehrávat specifickou roli při implementaci strategického dokumentu, přispět by měl zejména analýzou nástrojů udržitelnosti na místní úrovni, jež pak bude k dispozici na speciálním web, jež by měl umožňovat diferenciovat mezi potřebami různých uživatelských skupin. **Z. Drhová** vyjádřila svou obavu, že kapacity na místní úrovni jsou omezené. Obce nelze tedy zahrnovat stále novými nástroji, mělo by se vyžadovat vytváření strategických plánů obcí a kontrola jejich plnění z hlediska udržitelného rozvoje, např. by měly zohledňovat změnu klimatu. RVUR by měla zformulovat tyto požadavky a kritéria. **T. Chmela** připomněl, že ze strany MMR je již šablona pro strategické plány obcí zpracována. Dle jeho názoru je šablona příliš obsáhlá, rovněž také nesouhlasí s kumulací strategií a nástrojů, neboť vedou pouze k rezignaci či formálnímu plnění ze strany starostů. Zavádění nových nástrojů jsou dle něj slepou uličkou. **J. Krist** debatu shrnul, že úkolem výboru by mělo být překládat vznešené cíle OSN do praktické řeči starostů (např. vysychání lokálních zdrojů vody). **M. Petrová** doplnila, že v procesu aktualizace SRUR postrádá větší zohlednění dění na evropské úrovni. **J. Mareš** reagoval s tím, že postup EU o implementaci SDGs není v současné době jasný, jako pravděpodobné se jeví jejich implementace v dokumentu navazujícím na Evropu 2020 (Evropa 2030?). **M. Petrová** zpřesnila svou formulaci s tím, že měla na mysli ostatní politiky a koncepce EU, např. EU Urban Agenda. Podrobněji tuto agendu sloužící ke koordinaci stávajících politik představil **František Kubeš** ve své stručné prezentaci, viz příloha č. 4. První výstupy jsou očekávána do půl roku, ještě během nizozemského předsednictví. Dále pozval zúčastněné na konferenci Evropský habitat (16.–18. března 2016). Dále informoval o konání National Urban Forum zaměřené na bydlení a udržitelný rozvoj měst. **P. Šremer** požádal, aby byl členům výboru zaslán překlad Ženevské charty (viz příloha č. 5). **M. Petrová** se dotázala, jak byla vybírána prioritní témata pro ČR. Témata navrhlo MMR a požádalo města (13 aglomerací v rámci ITI a IPRÚ) o zpětnou vazbu, která ale nebyla příliš vysoká.

K bodu programu č. 6: Vyhodnocení plánu činnosti VpM 2015 a návrh plánu práce 2016

P. Švec seznámil členy s návrhy vyhodnocení plánu činnosti výboru za rok 2015 a plánu práce pro rok 2016. **P. Šremer** navrhl zařadit do plánu činnosti pro rok 2016 i implementaci aktualizovaného SRUR, a tedy i Cílů udržitelného rozvoje. **P. Švec** tento námět podpořil a seznámil členy výboru s analýzou dopadů SDGs na českou státní správu vytvořenou Glopolisem. **Jan Mareš** doplnil, že Úřad vlády v současné době připravuje podrobnou strategickou mapu vyhodnocující přenositelnost 169 podcílů obsažených v SDGs. **Lenka Švejdarová** požádala, aby byla znovu projednána cena pro udržitelnou municipalitu. **J. Mareš** navázal a představil tabulku, jež bude přiložena k zápisu (příloha č. 6), která má za cíl shrnout dosud existující ocenění udílená municipalitám. Na základě tohoto vyhodnocení je možné hledat parametry nové ceny a zabránit tomu, aby duplikovala některou z již existujících cen. **M. Petrová** navrhla doplnit otázku, je-li cena vázána na finanční odměnu. **Tomáš Chmela** přivítal nápad na rešerši stávajícího systému ocenění, podle jeho názoru se cen udílí příliš mnoho. **J. Krist** se vrátil k plánu práce na rok 2016 a navrhl vytvořit akční plán, který by shrnoval nejužitečnější opatření spojené s udržitelným rozvojem (např. čistota voda, kotlíkové dotace, vzdělávání k udržitelnému rozvoji ad.). Do roku 2018 je plánováno vyčerpat polovinu zdrojů z ESIF, které nebudou nijak vázány na aktualizovaný Strategický rámec, což považuje za ztracenou příležitost. Tento návrh podpořil i **T. Chmela**, který navrhl, aby RVUR navrhla řídicím orgánům jednotlivých fondů, aby v jednotlivých operačních programech akcentovaly témata související s udržitelností. Dle **P. Švece** je třeba v této věci jednat spíše s řídicími orgány, tj. správci fondů. Nicméně RVUR lze předložit takovýto návrh a bude-li schválen,

předat tyto podněty řídicím orgánům jako jeden z podnětů pro jejich činnost. **J. Mareš** doplnil, že tuto otázku diskutovala již RVUR na svém únorovém jednání, kde byl předsedům jednotlivým výborů udělen mandát jednat s řídicími orgány zejména o hodnocení průřezového principu „udržitelný rozvoj“ v projektech. **P. Švec** upřesnil, že mandát k vyjednávání se týkal systémového nastavení operačních programů spíše než jejich tematického zaměření. Ačkoliv tato jednání nebyla úspěšná, domnívá se, že prostor pro konkrétní témata je stále ještě otevřený. **Z. Drhová** doplnila, že ani podle jejího názoru není pozdě. V roce 2018 dojde k vyhodnocení operačních programů a může dojít k realokaci zdrojů. Proto navrhuje sledovat úspěchy jednotlivých projektů tak, aby bylo při revizi čím argumentovat. **J. Mareš** poukázal na to, že aktualizovaný Strategický rámec udržitelného rozvoje bude obsahovat priority rozvoje ČR do roku 2030 a jako takový by měl sloužit pro programové období 2020+.

K bodu programu č. 7: Různé

Jiří Koželouh informoval členy výboru o projednávání otázky prolomení ekologických a územních limitů těžby hnědého uhlí v severních Čechách a doporučení navržených výbory RVUR na posledním jednání RVUR. Ačkoliv vláda již rozhodla, podle J. Koželouha se jedná o stále aktuální záležitost. Zrekapituloval celou situaci: došlo k posunutí limitů na velkolomu Bílina, kde byla stanovena ochranná zóna od dotčených obcí v min. vzdálenosti 500 m; limity byly zachovány na ČSA a vláda odmítla návrh MPO otázku každoročně revidovat; limity se vztahují pouze na povrchovou těžbu. Uhlí má být dle ASEK používáno pro potřeby tepláren, nikoliv elektráren a mají být hledány alternativy pro uplatnění zaměstnanců uhelných dolů, kteří budou s plánovaným útlumem těžby odcházet. Dále platí usnesení z roku 1991 a tedy i úkol provést odpis uhlí za limity. Výbor pro udržitelnou energetiku navrhuje provést odpis, ale převést uhlí pod zastavěným a zastavitelným územím do nebilančních zásob, neboť s uhlím za limity nepočítá ani ASEK. Takové ložisko zůstává nadále v evidenci nerostů a není odepsáno, uhlí převedené do nebilančních zásob je dobrým způsobem jeho ochrany, neboť je využitelné v případě energetické krize je možné uhlí využít. Dle horního zákona disponuje MŽP možností podat návrh na převedení do nebilančních zásob a podle geologického zákona má možnost opatřit si podklady přímo od těžařů. S tímto záměrem koliduje návrh Surovinové politiky (MPO), podle něhož mělo by se uvažovat o návratu vyvlastňování do horního zákona, měly by být znovu zkoumány limity na dole ČSA i otázka hledání nových lokalit pro těžbu hnědého uhlí v severních Čechách. Proto by debata o limitech měla pokračovat na půdě RVUR a VpM by měl vyzvat RVUR, aby toto jednání pokračovalo a doporučit MPO převedení uhlí do nebilančních zásob. Dále by měl vydat doporučení i k Surovinové politice a odmítnou výše zmíněné body. Vláda i RVUR by měla doporučit odmítnutí těchto návrhů a věnovat se do budoucna úsporám energie a energetické efektivitě. Prezentace J. Koželouha je připojena jako příloha č. 7. **P. Švec** požádal o návrh stanoviska, které může VpM projednat a hlasovat o něm.

F. Kubeš informoval o konání prvního semináře ke Smart Cities, další semináře se budou již věnovat konkrétním tématům (energetika, mobilita, data).

J. Mareš pozval přítomné na Fórum udržitelného rozvoje (17.12.2015), po jehož skončení se uskuteční od 16:30 číši vína pro členy a členky výborů.

Datum příštího zasedání výboru bylo stanoveno na úterý 2. února 2016 od 13:30 hod. na Úřadu vlády.

ÚKOLY:

- 1) Přehled existujících ocenění udílených municipalitám (viz příloha č. 6)
Zajistí: všichni

Počet stran zápisu: 8
Počet příloh: 7
Zápis zhotovil: Jan Mareš
Ověřil: Petr Švec